

Tilsynsrapport til offentliggørelse

Virksomheder
J.nr. 2020 - 67542
Ref. MARBA/SUJUH
Dato: 8. april 2026

Tilsynsrapport

Virksomhedens navn	Gram Losseplads
Virksomhedens adresse	Slotsvej 63C, 6510 Gram
CVR nummer	29189757, Haderslev Kommune
Virksomhedstype	5.4 Deponeringsanlæg >10 t/dag eller kap. >25.000 t
Tidspunkt for tilsynet	3. marts 2026
Baggrunden for tilsynet	Basistilsyn, anmeldt tilsyn
Varsling af tilsynet	26. januar 2026
Deltagere fra virksomheden	Ole Bach-Svendsen, Haderslev Kommune
Øvrige deltagere	John Skov, DGE
Tilsynet udført af	Marianne Bager og Susanne Juhler
Tilsynet omfattede	Tilsyn med efterlevelse af vilkår i gældende afgørelser.
Materiale udleveret	-

<p>Fig. 1 Gram Losseplads</p> <p>Lergrav 1: Ikke kontrolleret losseplads Lergrav 2: Kontrolleret losseplads Lergrav 3: Ingen deponering – (museum) Enggård bæk ses til venstre på oversigtskortet.</p>	<p>Fig. 2 Gram Losseplads – Luftfoto</p> <p>Lossepladsen ligger parallelt med Slotsvej og ses som en forhøjning</p>

Håndhævelser

Håndhævelser meddelt siden sidste fysiske tilsyn samt opfølgninger herpå. Der er ikke foretaget håndhævelser i forbindelse med nærværende tilsyn.

Dato	Type	Beskrivelse af håndhævelsen og status for opfølgning
17-08-2023	Påbud efter §72, stk. 3 i Miljøbeskyttelsesloven.	Egenkontrol med perkolat og grundvand suppleres med PFAS forbindelser

Indberetninger om egenkontrol.

Kontrolområde	Konklusion
Monitering af perkolat	Der skal 2 gange årligt foretages prøveudtagning og analyse af perkolat fra deponiet. Miljøstyrelsen har ikke modtaget indberetning heraf.

Jordforurening

Der blev ikke konstateret tegn på jordforurening på tilsynet.

Liste over gældende afgørelser:

- Godkendelse til etablering af kontrolleret losseplads af 30. september 1976.
- Tillægsgodkendelse til yderligere deponering af 4.000 m³ affald af den 27. juni 1988.
- Udledningstilladelse til udledning af overfladevand fra grøft til Enggård bæk af den 19. august 1994.
- Påbud om supplerende vilkår for egenkontrol – Tilføjelse af PFAS-forbindelser ved kontrol med perkolat på Gram Losseplads, af 17. august 2023.

Gennemgang af miljøforhold

Generelle forhold

Lossepladsen er anlagt i en tidligere lergrav. Den første del af lossepladsen er anlagt ukontrolleret i grav 1 (Etape 1), der er den østligste del af lergraven. Driftsperioden er fra 1968-1981. Grav 2 (Etape 2) er etableret som kontrolleret losseplads vest for grav 1 med en driftsperiode fra 1981-1989. De to etaper er adskilt af en lervold.

Der var oprindeligt planlagt deponering i en tredje lergrav, Grav 3. Denne lergrav blev aldrig anvendt til deponering og udgør i dag et museum.

Der er ikke biaktiviteter knyttet til deponiet.

Deponeringsanlægget ejes og drives af Haderslev Kommune.

Deponiet har tidligere været drevet af kommunens forsyningselskab, Provas, men driften blev overdraget til Haderslev Kommune for ca. 1,5 år siden.

Kommunen oplyste, at der arbejdes på at finde en egnet driftsleder med A-bevis.

Miljøstyrelsen bemærker, at Miljøstyrelsen som godkendelses- og tilsynsmyndighed for deponeringsanlægget skal have besked, når der sker ændringer i ejerforhold af virksomheden.

Haderslev Kommune bedes inden d. 30. april 2026 indsende oplysninger om ejerforhold – herunder adresse, CVR, betaleroplysninger (EAN nr.) og kontaktoplysninger (telefonnummer og e-mail) på kontaktpersonen i kommunen i forbindelse med deponiet.

Indretning og drift

Deponeringsanlægget var pænt og ryddeligt. Det deponerede affald er anlagt i lergrave og deponeret opefter i højde over terræn. Det slutaftdækkede deponi har udformning som jordhøje og er bevokset med skov. Der er anlagt kørevej mellem Etape 1 og 2.

DGE fremviste en kortegning over deponeringsanlægget under tilsynet.

Det blev aftalt, at Haderslev Kommune eftersender pågældende korttegninger over deponiet til Miljøstyrelsen.

Foto 1: Kørevej anlagt mellem Etape 1 (til højre) og Etape 2 (til venstre). Billedet er taget i retningen fra syd mod nord.

Foto 2: Etape 2. Billedet er taget fra den anlagte kørevej mellem Etape 1 og 2 i retning mod nord/øst.

Foto 3: Etape 1. Billedet er taget fra den anlagte kørevej i retning mod nord/vest.

Luft, lugt og støj

Der blev på tilsynet ikke konstateret lugt-, støv- eller støjgener eller potentielle kilder hertil stammende fra deponeringsanlægget.

Spildevand

Perkolat fra enhed 1 og enhed 2 oppumpes og afledes til Gram Renseanlæg. Oppumpning sker fra to perkolatbrønde. Perkolatbrønd 1 modtager perkolat fra enhed 1, mens perkolatbrønd 2 modtager perkolat fra enhed 2.

Jævnfør miljøgodkendelse af 30. september 1976 er der ”for at forhindre at tilstrømmende overfladevand forøger perkolatmængden, etableret afskærmende grøfter omkring pladsen. Overfladevandet ledes sluttelig ud i Enggårdsbæk”

Det blev oplyst, at perkolatbrøndene niveaustyres og fjernovervåges. Ved driftsstop sendes alarm via sms til DGE. Der foretages service på pumperne efter behov. Der er foretaget spuling af perkolatafledningssystemet for ca. 1,5 år siden.

Der blev på tilsynet fremvist journal over målte perkolatniveauer. Perkolatpumperne styres automatisk efter perkolatstanden. Pumperne igangsættes, når perkolatniveauet overstiger 5,75 meter over deponiets bund, og stopper igen når perkolatniveauet er 4 meter over deponiets bund.

DGE oplyste, at den nuværende perkolatstand ikke udgør en risiko for lækage, idet deponiet ikke er anlagt på plastmembran med ovenpå mere en 25 meter meget tæt ler. Den samlede højde af deponiet blev oplyst at være ca. 15-16 m.

Miljøstyrelsen bemærker, at det vil være hensigtsmæssigt at bevare en væsentligt lavere perkolatstand i deponiet af hensyn til at mindske belastning på membran og risiko for

overløb. Det bør tilstræbes, at der er så lav hydraulisk belastning af membran/bund af deponi, som muligt, og skal undersøges om det er muligt at sænke det niveau hvor pumper startes til mindre end 5,75 meter. Haderslev Kommune bedes fremsende bemærkninger til dette.

Jævnfør Sønderjyllands Amts notat fra 1993 skal der være høj perkolatstand for at fremme nedbrydning. Miljøstyrelsen er ikke enig heri, og vurderer at aerob nedbrydning skal etableres ved at sænke perkolatniveau til omkring 1-2 meter over bund af deponi.

Det blev oplyst, at der pumpes væsentligt mere perkolat op fra Etape 1 end Etape 2, idet overfladevand fra et skovareal på den anden side af Slotsvej løber under vejen og ned i Etape 1. Haderslev Kommune er i gang med at undersøge, om der kan etableres en afskærende grøft, så overfladevand fra skovarealet kan ledes udenom deponiet.

Perkolatbrønd 1 og 2 blev runderet ved tilsynet.

Foto 3: Perkolatbrønd 1, som modtager perkolat fra Etape 1.

Foto 4: Perkolatbrønd 2, som modtager perkolat fra Etape 2. Brønden er etableret på Etape 2.

Fra de to perkolatbrønde føres perkolat fra etaperne til en samlebrønd, hvorfra det pumpes til et ringkanalanlæg. Samlebrønd og ringkanalanlæg blev besigtiget under tilsynet.

Ringkanalanlægget blev i sin tid etableret med henblik på forrensning ved iltning af perkolatet - primært med henblik på udfældning af jern inden udledning til rensningsanlægget. I dag sker der ingen aktiv iltning i ringkanalen. Anlægget er indhegnet og aflåst.

Det blev oplyst, at der ikke foretages aktivt eftersyn og vedligehold med ringkanalanlægget, men at anlægget er etableret indenfor afgrænsningen af Etape 2, hvorfor evt. lækage vil ske ned i deponiet.

Miljøstyrelsen bemærker, at det ikke ses i sagen, at der er stillet vilkår til rensning/iltning/okkerfældning i forbindelse med drift af ringkanalanlægget. Det skal således vurderes om anlæggets nuværende tilstand har en funktion og bør bibeholdes. Haderslev Kommune bedes fremsende en redegørelse for anlæggets funktion.

Fra ringkanalanlægget ledes perkolatet via et overløbsbygværk til pumpebrønd, hvorfra det pumpes til rensning på Gram Renseanlæg. Pumpen styres automatisk ud fra vandstanden. Oppumpede perkolatmængder registreres inden afledning til rensningsanlægget. Journal over oppumpede mængder blev fremvist på tilsynet. Siden start januar 2025 og frem til start marts 2026 er der afledt 17.461 m³.

Foto 5: Kig ned i perkolatsamlebrønd.

Foto 6: Ringkanalanlæg, hvori perkolat opsamles forud for afledning til Gram Renseanlæg.

Foto 7: Overløbsbygværk fra ringkanalanlægget.

Foto 8: Pumpebrønd, hvorfra perkolat pumpes videre til Gram Renseanlæg.

Der foretages 2 gange årligt prøvetagning og analyse af det bortledte perkolat.

Miljøstyrelsen bemærkede, at der ikke er indsendt analyseresultater for den udførte monitoring. Miljøstyrelsen præciserer, at gældende vilkår om perkolatmonitoring skal forstås således, at der årligt skal fremsendes analyseresultater til Miljøstyrelsen. Det gælder analyser udført i henhold til vilkår miljøgodkendelse af 30. september 1976 samt påbud af 17. august 2023. Haderslev Kommune bedes senest d. 30. april 2026 sende resultater fra perkolatmonitoringen udført fra august 2023 til marts 2026.

Deponiet ligger lige op ad Enggård Bæk. Det er tidligere oplyst, at overfladevand fra deponeringsanlæggets arealer opsamles via afskærende grøfter omkring deponiet og afledes til bækken. Afskærende grøfter kunne ikke lokaliseres på tilsynet. Der blev fundet tegn på en evt. tidligere grøft langs den vestlige skråning mod lergrav 3 (se foto).

DGE oplyste, at en stor del af overfladevandet optages af skoven i vækstperioden. Overfladevand fra Etape 2 forventes derudover delvist tilledt lergrav 3, hvor der er etableret en naturlig sø bestående af overfladevand fra omkringliggende arealer. Herfra pumpes vandet videre til Enggård Bæk.

Foto 9: Tegn på overfladevand i formodet tidligere afskærende grøft langs den vestlige skråning mellem Etape 2 og lergrav 3.

DGE oplyste, at der er målt PFAS i prøver fra Enggård Bæk. Der er foretaget analyser opstrøms og nedstrøms deponiet. Resultaterne viser, at koncentrationen er højere opstrøms

end nedstrøms og giver derfor ikke anledning til at mistænke, at kilden stammer fra deponeringsanlægget.

Det blev aftalt, at Haderslev Kommune sender analyseresultaterne til Miljøstyrelsen.

På tilsynet blev der ikke konstateret tegn på skred, erosioner eller udløb af perkolat fra deponiet.

Driftsforstyrrelser og uheld

Det blev oplyst, at der ikke har været konstateret driftsforstyrrelser eller modtaget klager den seneste årrække.

Andet

Det blev oplyst, at der ikke håndteres jordoplæg på deponiet.

Opsummering:

Tilsynet gav anledning til følgende bemærkninger:

1. Haderslev Kommune bedes **senest d. 30. april 2026** indsende oplysninger om ejerforhold – herunder adresse, CVR, betaleroplysninger (EAN nr.) og kontaktoplysninger (telefonnummer og e-mail) på kontaktpersonen i kommunen i forbindelse med deponiet.
2. Miljøstyrelsen bemærker, at det vil være hensigtsmæssigt at bevare en væsentligt lavere perkolatstand i deponiet af hensyn til at mindske belastning på membran og risiko for overløb. Det bør tilstræbes, at der er så lav hydraulisk belastning af membran/bund af deponi, som muligt, og skal undersøges om det er muligt at sænke det niveau hvor pumper startes til mindre end 5.75 meter. Miljøstyrelsen vurderer, at aerob nedbrydning skal etableres ved at sænke perkolatniveau til omkring 1-2 meter over bund af deponi. Haderslev Kommune bedes fremsende bemærkninger til dette. Bemærkningerne bedes fremsendt **senest 30. maj 2026**.
3. Miljøstyrelsen bemærker, at det ikke ses i sagen, at der er stillet vilkår til rensning/iltning/okkerfældning i forbindelse med drift af ringkanalanlægget. Det skal således vurderes om anlæggets nuværende tilstand har en funktion og bør bibeholdes. Haderslev Kommune bedes fremsende en redegørelse for anlæggets funktion. Redegørelsen bedes fremsendt **senest 30. juni 2026**.
4. Miljøstyrelsen bemærkede, at der ikke er indsendt analyseresultater for den udførte perkolatmonitoring. Miljøstyrelsen præciserer, at gældende vilkår om perkolatmonitoring skal forstås således, at der årligt skal fremsendes analyseresultater til Miljøstyrelsen. Det gælder analyser udført i henhold til vilkår miljøgodkendelse af 30. september 1976 samt påbud af 17. august 2023. Haderslev Kommune bedes **senest d. 30. april 2026** sende resultater fra perkolatmonitoringen udført fra august 2023 til marts 2026.

På tilsynet aftales, at:

- Haderslev Kommune eftersender de korttegninger over deponeringsanlægget, som blev fremvist af DGE under tilsynet.
- Haderslev Kommune eftersender resultaterne af PFAS analyser udført på prøver fra Enggård Bæk hhv. opstrøms og nedstrøms Gram Losseplads.

Virksomheden har haft udkast til tilsynsrapport til kommentering inden offentliggørelsen.